

نام و نام خانوادگی :	بسمه تعالی	تاریخ آزمون : دقیقه	مدت آزمون : 80
----------------------	------------	------------------------	----------------

سوالات آزمون علوم و فنون دهم نوبت اول

الف : مبانی تحلیل متن ، تاریخ ادبیات و سبک شناسی :

1. مفهوم « متن » را با ذکر مثالی توضیح دهید . (0/75)

2. سروده های زیر را بخوانید و نکات قلمرو ادبی آن را استخراج کنید . (ذکر 3 مورد) (0/75)

هرکه زین گلشن ، لبی خندان تر از گل بایدش خاطری فارغ زعالم چون توکل بایدش
خرده ای از مال دنیا در بساط هر که هست جبهه وا کرده ای پیوسته چون گل بایدش
هرکه می خواهد که از سنجیده گفتاران شود بر زبان ، بند گرانی از تامل بایدش

3. آثار برجای مانده زبان فارسی باستان است که به خط نوشته شده است (0/5)

4. « پدر شعر فارسی » لقب کدام شاعر است؟ (0/25)

الف: فردوسی ب: رودکی ج: مولوی د: حافظ

5. چرا در آغاز قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هنوز دانشمندان ایرانی آثار خود را به عربی می نوشتند ؟
(0/5)

6. پس از ورود اسلام به ایران ، زبان فارسی با بهره گیری از الفبای خط عربی به مرحله جدیدی گام نهاد که بدان فارسی نو یا گفته می شود . (0/25)

7. به توجه به مضامین شعری قرن چهارم و اوایل قرن پنجم جاهای خالی را کامل کنید . (1)

الف : حماسه ملی ایران و شعر حماسه با به اوج رسید .

ب : شعر غنایی با دو شاعر مشهور و قوت و استحکام یافت .

ب : موسیقی شعر

8. نمونه های زیر را بخوانید و آن ها را از دید آهنگ و موسیقی بررسی کنید .(1)

الف : ای ساریان آهسته ران کارام جانم می رود وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود

محمل بدار ای ساریان تندی مکن با کاروان کز عشق آن سرو روان ، گویی روانم می رود

ب: ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده ای ، مرحبا

قافله شب ، چه شنیدی زصبح

مرغ سلیمان چه خبر از سبا ؟

9. نمونه های زیر را از دید حس و حال و فضای شعری و عاطفی بررسی کنید. (1)

الف : خروشید کای فرخ اسفندیار

هماوردت آمد بر آرای کار

ب : وقت را غنیمت دان آنقدر که بتوانی

حاصل از حیات ای جان یک دم است نادانی

10. صامت ها و مصوت های مصرع (نشاید که خوبان به صحرا روند) مشخص نمایید (0/5)

11. بیت زیر تقطیع کنید سپس هر هجا را با علامت های خاص آن بنویسید. (1)

اگر هوشمندی به معنی گرای که معنی بماند نه صورت به جای

12. واژه « باران » با کدام از یک از واژه های زیر هم وزن نیست؟ (0/25)

الف : بادام ب : سالم ج : بدتر د : جوشش

13. با توجه به نحوه قرار گرفتن صامت ها و مصوت ها ، برای هر مورد یک مثال بنویسید. (0/5)

الف : صامت + مصوت کوتاه =

ب : صامت + مصوت کوتاه + دو صامت

14. نشانه های هجایی واژه ای زیر را بنویسید. (0/5)

الف : آداب ب : خواب

15. اساسی ترین عامل پیدایش شعر است. (0/25)

- نقد و تحلیل نظم و نثر

16. حکایت زیر را بخوانید و برای هر قلمرو ادبی و زبانی سه ویژگی استخراج کنید. (1/5)

پارسا زاده ای را نعمت بیکران به دست افتاد ، فسق و فجور آغاز کرد. باری به نصیحتش گفتم : ای فرزند ، دخل ، آب روان است و عیش ، آسیاب گردان ، یعنی خرج فراوان کردن ، مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد .

چو دخلت نیست ، خرج آهسته تر کن که می گویند ملاحان سروری

اگر باران به کوهستان نبارد به سالی دجله گردد ، خشک رودی

- زیبا شناسی (6)

17. در بیت های زیر کدام آرایه های ادبی بر موسیقی بیت ها و زیبایی آن افزوده است آن هارا مشخص کنید. (هر بیت یک آرایه) (1/5)

الف : خیزید و خز آرید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است

ب : ای دریغا ، ای دریغا ، ای دریغ که آنچنان ماهی نهان شد زیر میغ

ج: در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود .

18. در بیت زیر تکرار واج بر موسیقی بیت و زیبایی آن افزوده است . این تکرار را گفته اند که در حوزه بدیع جای دارد. (0/75)

خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده را ز سبیل

19. در نمونه های زیر سجع ها را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید . (1)

الف : طالب علم ، عزیز است و طالب مال ، ذلیل

ب : محبت را غایت نیست : از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست

20. در عبارت زیر ارکان سجع ها را مشخص کنید و بنویسید کدام یک بالاترین ارزش موسیقایی را در میان سجع ها دارد ؟ دلیل خود را بنویسید . (1)

ظاهر درویش ، جامه ژنده است و موی سترده و حقیقت آن ، دل زنده و نفس مرده

21. با توجه به انواع سجع جای خالی را کامل کنید. (0/75)

بام و ← سجع متوازی

شب و ← سجع متوازن

کمال و ← سجع مطرف

limoonad
Education For All